

Hợp đồng XNK nông, thủy sản trong bối cảnh covid- Rủi ro pháp lý và Khuyến nghị

PGS, TS Hồ Thúy Ngọc

Trọng tài viên

Trung tâm trọng tài quốc tế Việt Nam

ĐT: 0904164363

Email: ngocht@ftu.edu.vn

Hệ quả của Covid-19 tới hoạt động XNK

**Động thái siết
nhập khẩu**

Giao
thông hạn
chế/ dừng

Yêu cầu
xét
nghiệm,
tiêm phòng

Giảm số
lượng người
đi làm tại
đơn vị

Tạm dừng
một số
dịch vụ
công

Nền tảng
công nghệ
trong giao
dịch

Dừng các
chuyến bay
thương mại

Ảnh hưởng của Covid-19 tới nghĩa vụ các bên trong hợp đồng XNK

Người bán

- Chậm giao hàng
- Giao hàng chậm
- Không giao hàng
- Không giao được hàng
- Không giao chứng từ thanh toán
- Chậm giao chứng từ thanh toán

Người mua

- Thanh toán chậm
- Chậm thanh toán
- Chậm nhận hàng
- Không nhận hàng

Lỗ

Lợi
nhuận
giảm

Hậu quả pháp lý có thể

Hủy/chấm dứt
hợp đồng

- Trách nhiệm pháp lý của các bên?

Khiếu nại

- Làm gì để giảm tối đa thiệt hại do ảnh hưởng của Covid tới hợp đồng?

Khiếu kiện

- Căn cứ pháp lý để bảo vệ các bên?

Đặc điểm hàng
nông thủy sản
xuất khẩu

Có vòng đời
sản phẩm
ngắn

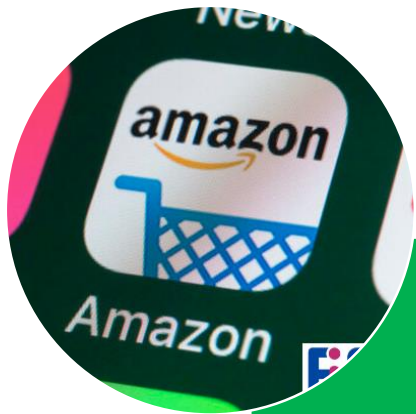
Cần bảo quản
trong vận
chuyển

Phải tuân thủ
quy định về
kiểm dịch
(SPS/TBT)

Tự do đàm phán
nội dung
hợp đồng

Giao dịch trực tiếp

Giao dịch
trên sàn TMĐT

Mẫu hợp đồng
có sẵn của sàn

COVID-19

có phải là lý do
bất khả kháng?

1

Sự kiện khách quan

2

Không lường trước được

3

Không khắc phục được

- Hợp đồng
- Luật điều chỉnh hợp đồng
K1 Đ156 Bộ luật Dân sự 2015
Đ 1470 Bộ luật Dân sự Québec-Canada

Bất khả kháng thì sao?

- **Bên vi phạm không phải chịu trách nhiệm do vi phạm**
- • Bên vi phạm phải thông báo ngay lập tức cho bên kia về sự kiện bất khả kháng và hậu quả có thể xảy ra
- • Bên vi phạm sẽ phải bồi thường thiệt hại nếu không thông báo kịp thời.
- • Bên vi phạm phải chứng minh về trường hợp bất khả kháng của mình

(Đ 295 Luật Thương mại 2005)

có phải là hoàn cảnh thay đổi cơ bản? (hardship)

Điều 420. Thực hiện hợp đồng khi hoàn cảnh thay đổi cơ bản

1. Hoàn cảnh thay đổi cơ bản khi có đủ các điều kiện sau đây:

- a) Sự thay đổi hoàn cảnh do nguyên nhân khách quan xảy ra sau khi giao kết hợp đồng;
- b) Tại thời điểm giao kết hợp đồng, các bên không thể lường trước được về sự thay đổi hoàn cảnh;
- c) Hoàn cảnh thay đổi lớn đến mức nếu như các bên biết trước thì hợp đồng đã không được giao kết hoặc được giao kết nhưng với nội dung hoàn toàn khác;
- d) Việc tiếp tục thực hiện hợp đồng mà không có sự thay đổi nội dung hợp đồng sẽ gây thiệt hại nghiêm trọng cho một bên;
- đ) Bên có lợi ích bị ảnh hưởng đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết trong khả năng cho phép, phù hợp với tính chất của hợp đồng mà không thể ngăn chặn, giảm thiểu mức độ ảnh hưởng đến lợi ích.

2. Trong trường hợp hoàn cảnh thay đổi cơ bản, bên có lợi ích bị ảnh hưởng có quyền yêu cầu bên kia đàm phán lại hợp đồng trong một thời hạn hợp lý.

3. Trường hợp các bên không thể thỏa thuận được về việc sửa đổi hợp đồng trong một thời hạn hợp lý, một trong các bên có thể yêu cầu Tòa án:

- a) Chấm dứt hợp đồng tại một thời điểm xác định;
- b) Sửa đổi hợp đồng để cân bằng quyền và lợi ích hợp pháp của các bên do hoàn cảnh thay đổi cơ bản.

Tòa án chỉ được quyết định việc sửa đổi hợp đồng trong trường hợp việc chấm dứt hợp đồng sẽ gây thiệt hại lớn hơn so với các chi phí để thực hiện hợp đồng nếu được sửa đổi.

4. Trong quá trình đàm phán sửa đổi, chấm dứt hợp đồng, Tòa án giải quyết vụ việc, các bên vẫn phải tiếp tục thực hiện nghĩa vụ của mình theo hợp đồng, trừ trường hợp có thỏa thuận khác.

Làm gì để phòng, tránh, hạn chế rủi ro

Quy định rõ trong
hợp đồng về những
trường hợp miễn
trách nhiệm do vi
phạm hợp đồng của
các bên;

Nhanh chóng thông
báo cho các bên
biết về sự kiện làm
cho mình không
thể thực hiện hoặc
thực hiện không
đầy đủ nghĩa vụ;

Nhanh chóng phối
hợp với tinh thần
hợp tác và thiện
chí để giảm tối đa
thiệt hại cho các
bên;

Lưu giữ chứng cứ
của (i) sự kiện, (ii)
thiệt hại, (iii) các
biện pháp hợp lý
đã áp dụng để hạn
chế tổn thất

*Cảm ơn quý vị đã
theo dõi!*

